

Omgangsprotocol

December 2013
(update maart 2015)

Inhoud:

- 1. Visie en doel omgangsprotocol
- 2. Plagen en pesten
- 3. Preventie en curatieve aanpak
 - Hoe kan pesten worden voorkomen en aangepakt worden?
 - Stappen plan bij signalering.
- 4. Anti pest contract
- 5. Cyberpesten
- 6. Omgaan met agressie

1. Visie en Doel

Visie op de begeleiding van leerlingen

In het meerjarenbeleidsplan 2012-2016 van het Carmel College Salland, staat de visie op de begeleiding van leerlingen als volgt omschreven:

“Leerlingen verschillen enorm in aard, aanleg, vaardigheden, motivatie etc. Het is dan ook de kunst voor ons om bij de begeleiding uit te gaan van de behoefte van de leerlingen. Dat doen we door handelingsgericht te werken: “Wat heeft deze leerling van ons nodig in onze school”. Dat veronderstelt dat we respect hebben voor de eigenheid van de leerlingen. We richten ons vooral op hun mogelijkheden en talenten, en niet op hun beperkingen”. We houden echter wel rekening met de beperkingen.

Het doel van de integrale leerlingbegeleiding en leerlingenzorg is om de leerling bewust te maken van zijn cognitieve en sociaal-emotionele capaciteiten en te begeleiden in een zo optimaal mogelijke ontwikkeling daarvan; hem, binnen de kernopdracht van de school, de kansen te bieden en de passende middelen aan te reiken om zich als persoon te ontwikkelen, zodat de leerling, naar vermogen, verantwoordelijkheid kan dragen voor zichzelf en zijn omgeving en een eigen weg kan vinden in de maatschappij. (Kadernotitie Leerlingbegeleiding & Zorg 2011).

Ambitie

We leven in een complexe en snel veranderende samenleving. De individualisering neemt toe, ict-toepassingen beheersen al meer het dagelijks leven, beïnvloeding door globalisering en media, de publieke taken van de overheid staan onder druk, het vertrouwen in autoriteit neemt af. Wat gister nog zo zeker leek, is dat vandaag niet meer. Onze samenleving lijkt steeds minder voorspelbaar te worden.

Carmel College Salland wil leerlingen voorbereiden op deze complexe en veranderende samenleving.

Dat betekent dat zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid ontwikkelen belangrijk zijn. Evenals het ontdekken en ontplooien van de eigen talenten en mogelijkheden: cognitief, emotioneel en sociaal. Aanpassingsvermogen en flexibiliteit stimuleren, helpt leerlingen grenzen te verleggen. Zij worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen. Bovendien is de school een belangrijke ontmoetingsplek voor onze leerlingen. Zij maken deel uit van een gemeenschap waarin zij samen

leren, plezier maken, zich gekend weten en zich veilig voelen. Het is van belang dat leerlingen zich hiermee verbonden voelen en willen investeren in de samenleving. Carmel College Salland wil leerlingen enerzijds diplomeren en anderzijds vormen tot actieve en zelfbewuste burgers. Dit vereist van de school te investeren in de professionele en persoonlijke ontwikkeling van alle medewerkers.

Daarbij is uitgangspunt dat we werkelijk iets tot stand brengen: talentontwikkeling van leerlingen, professionaliteit van medewerkers en de schoolorganisatie en het zichtbaar maken van onderwijskwaliteit in de regio Salland.

Kernwaarden

Carmel College Salland staat midden in de samenleving en speelt daarin een prominente rol. Kernwaarden als verbondenheid, vertrouwen, veerkracht en verscheidenheid zijn herkenbaar in onze dagelijkse onderwijspraktijk en in onze activiteiten. Schoolleiders, docenten en onderwijsondersteuners maken werk van ambitie en kernwaarden. Uitgangspunt is dat één en ander bijdraagt aan kwalitatief goed onderwijs en adequate begeleiding van onze leerlingen. (meerjarenbeleidsplan 2012-2016)

Doel van het omgangsprotocol

Dit omgangsprotocol is opgesteld om preventief in te spelen op pesten en goed te kunnen reageren op situaties waarin een leerling gepest wordt op Carmel College Salland.

2. Plagen en pesten bij leerlingen onderling

Er is een verschil tussen plagen en pesten. Onder plagen verstaan we gedrag tussen leerlingen die aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het de ander. Plagen is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Plagen kan wel overgaan in pesten. Pesten is wél bedreigend. Pesten vindt niet zomaar een keer plaats, maar meerdere keren per week of zelfs meerdere keren per dag, gedurende een langere periode. De pester misbruikt zijn macht en het slachtoffer wordt uitgelachen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd, geslagen of er worden dingen van hem of haar afgepakt. Naast deze openlijke vormen van pesten, komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn, zoals het buitensluiten van iemand of pesten via social media. *Pesten is het op systematische wijze toepassen van lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld door een of meer leerlingen t.o.v. meestal een klasgenoot die niet (meer) in staat is zichzelf te verdedigen (Meer van de, B.).*

Bij pesten zijn drie rollen te onderscheiden: (1) leerlingen die andere leerlingen pesten, (2) leerlingen die gepest worden en (3) leerlingen die niet direct bij het pesten betrokken zijn, de zogenaamde meelopers. Vaak is er een groepje leerlingen dat meedoet met de pester. Daarnaast spelen leerlingen die niet direct betrokken zijn bij het pesten een rol. Doordat deze (4) zwijgende middengroep de gepeste leerling niet steunt en de pester niet probeert te stoppen, kan een pester vrijelijk zijn of haar gang gaan. Vaak versterkt de zwijgende middengroep het succes van de pester door op een afstandje toe te kijken en te lachen om wat er gebeurt.

3. Het voorkomen en aanpakken van pesten

Pesten kan het leven van het slachtoffer overhoop gooien. Leerlingen die gepest worden, schamen zich vaak en durven er niet goed met anderen over te praten. Zelfs niet met hun ouders/verzorgers. Soms is uit signalen op te maken dat er iets aan de hand is. Het is aan alle medewerkers om de signalen op te pikken en er iets mee te doen. De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school heeft beleid ontwikkeld rondom pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.

3.1. Preventie en aangepakt

Carmel College Salland onderneemt onderstaande acties om pesten te voorkomen.

- De mentor geeft informatie aan leerlingen en ouders/verzorgers over omgang met “social media”. Dit gebeurt onder andere in de mentoruren, de introductie en de ouderinformatieavonden. Leerlingen worden bewust gemaakt van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten.
- De mentor stelt aan het begin van het schooljaar samen met de mentorleerlingen duidelijke omgangsregels vast voor tijdens de lessen en de pauzes.
- De mentor en leerlingen bespreken met elkaar hoe iedereen verantwoordelijk kan zijn voor de naleving van deze regels, samen afspraken maken over internet gedrag. (**Zie schoolreglement**)
- De mentor en leerlingen bespreken met elkaar wat er moet gebeuren als leerlingen zich niet aan de regels houden
- De mentor bespreekt pesten, en de gevolgen hiervan in het algemeen, tijdens het mentoruur en kan de leerlingen een anti-pest contract laten ondertekenen.

3.2. Stappenplan preventie en aanpak van pesten

Zowel bij de preventie als bij de aanpak van pesten, werkt de school met “De vijfsporenaanpak”. Deze staat hieronder beschreven. Vervolgens wordt De vijfsporenaanpak vertaald in een concreet stappenplan voor de school

De vijfsporenaanpak:

1. **De school neemt haar algemene verantwoordelijkheid voor de aanpak van pesten binnen de school**
 - De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
 - De school werkt aan een goed beleid rondom pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.

2. **Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt**
 - Het probleem wordt serieus genomen.
 - Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt.
 - Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
 - Het aanbieden van hulp door de mentor/kaderdocent/begeleidingsteam.

3. **Het bieden van steun aan de pester**
 - Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
 - De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
 - Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
 - Het aanbieden van hulp door de mentor/kaderdocent/begeleidingsteam.

4. **Het betrekken van de meelopers en de zwijgende middengroep bij het probleem**
 - De mentor bespreekt het pesten met de klas en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.
 - Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

5. **Het bieden van steun aan de ouders**
 - Ouders die zich zorgen maken over pesten, worden serieus genomen.
 - De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
 - De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
 - De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

Stappenplan Carmel College Salland:

‘De vijfsporenaanpak’ is binnen onze organisatie concreet vertaald in onderstaand stappenplan.

- Indien een docent, leerling of ouder/verzorger één of meerdere signalen opvangen, dan kan contact opgenomen worden met de mentor/vertrouwenspersoon of de kaderdocent van de leerling.
- De mentor gaat, naar aanleiding van de signalen, in gesprek met de leerling en probeert er achter te komen wat er speelt en welke gevolgen dat voor de leerling heeft.
- De mentor bespreekt bovenstaande met kaderdocent en teamleider.
- De mentor geeft steun aan de gepeste, de pester, de zwijgende middengroep en ouders/verzorgers.

- De mentor betreft de ouder(s)/verzorger(s) en aan andere betrokkenen. Indien nodig worden alle ouders/verzorgers van de klas ingelicht.
- Indien nodig, als de veiligheid in het geding is, wordt het begeleidingsteam of de leerlingbegeleiding ingeschakeld.
- De mentor spreekt met betrokkenen; koppelt dit terug naar kaderdocent en teamleider.
- De mentor of leerlingbegeleiding zet de gegevens in het leerlingvolgsysteem.
- Indien het incident binnen schooltijd veroorzaakt is, beslist de teamleider of er een sanctie nodig is.
- De teamleider meldt het incident in het SLO, zodat alle teamleiders/sectordirecteur in school geïnformeerd zijn.
- Mogelijkheden tot hulp: Toepassen van de “no blame” methode, aanbieden van een weerbaarheidstraining, vervolggesprekken met leerlingbegeleiding, verwijzing naar externe instanties.
- Indien de pester niet stopt, beslist de teamleider altijd in overleg met de betrokkenen welke maatregelen genomen dienen te worden.

4. Anti-pestcontract

Het doel van een anti-pestcontract is dat jongeren zich realiseren wat de ernst is van pesten en van het belang van het bestrijden van pestgedrag. Het anti-pestcontract kan door de mentor en leerlingen worden opgesteld. Leerlingen kunnen het contract, na een klassikale bespreking ervan, ondertekenen en bij hun mentor in bewaring geven. Leidraad voor het anti-pestcontract kunnen vragen zijn als:

- Hoe wil jij dat er met jou wordt omgegaan op internet? (omgangsregels)
- Leerlingen zelf voorstellen laten doen voor straffen en beloningen. (bij signaleren) .

5. Cyberpesten

20 % van de leerlingen heeft te maken met cyberpesten. Er zijn verschillende vormen:

1. (Anonieme) berichten versturen via SMS, WhatsApp, Facebook en Twitter;
2. Schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen;
3. Privégegevens op een site plaatsen;
4. Wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen en happy slapping.

Effecten:

De effecten van cyberpesten zijn langduriger en wijder verspreid dan bij traditioneel pesten. Berichten, foto's, filmpjes en opnames die eenmaal op internet staan, zijn bijna niet te verwijderen.

Verantwoordelijkheid van de school:

Regelmatig start het pesten buiten de school, maar gaat het ruziën en pesten op school door, zodat de schoolresultaten eronder kunnen lijden. Er kan een onveilig schoolklimaat ontstaan.

Wanneer tweets een fatsoensnorm overschrijden, is ingrijpen noodzakelijk. Bijv: er worden mensen bedreigd, er worden naaktfoto's geplaatst, er worden mensen gemobiliseerd voor een vechtpartij, mensen worden gestalkt, zwartgemaakt, gefilmd zonder toestemming of op andere wijze beschadigd.

Volg dan het stappenplan preventie en aanpak van de school.

Belangrijke telefoonnummers:

Coördinator vmbo/pro:

Mevr. B. Bouhuijzen en mevr. M. Slats

Coördinator havo/vwo:

Mevr. M. Doornenbal

Politie

0900-8844 of 112

Veilig thuis

0800-2000

De kinderoombudsman:

0800 – 876 54 32

(gratis maandag t/m vrijdag van 12.00 tot 17.00)

info@dekinderombudsman.nl